

Türkiye'ye bir Teknik Yardım Daimî Temsilcisi izamı hususunda Türkiye Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Teknik Yardım Bürosu arasında imzalanan Teknik Yardım Ek Anlaşmasının tasdiki hakkında kanun lâihası ve Hariciye Encümeni mazbatası (1/684)

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Umum Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 2661, 6/3265

27 . XI . 1953

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Türkiye'ye bir Teknik Yardım Daimî Temsilcisi izamı hususunda Türkiye Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Teknik Yardım Bürosu arasında imzalanan Teknik Yardım Ek Anlaşmasının tasdiki hakkında Dışişleri Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 27 . X . 1953 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun ve esbabı mucibe lâihalarının ilişikleriyle birlikte sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE

Teknik yardım teminine mütedair olarak Hükümetimizle Birleşmiş Milletler, Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Teşkilâtı, Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtı, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı ve Dünya Sağlık Teşkilâtı arasında 5 Eylül 1951 de imzalanmış olan Teknik Yardım Esas Anlaşmasına istinaden memleketimize sağlık, sosyal, ekonomi, tarım, ulaştırma, âmme idaresi, eğitim v. s. gibi çeşitli mevzularda yardımlar sağlanmaktadır.

Geniş ölçüde teknik yardım talebinde bulunan memleketlere «Teknik Yardım Daimî Temsilcisi» sıfatıyla bir mümessil gönderilmesi hususunda Birleşmiş Milletler Teknik Yardım İdaresince ittihaz olunan karara uygun olarak memleketimize de bir temsilci gönderilmesi Birleşmiş Milletlerce teklif edilmiş ve bu teklifi uygun gören Hükümetimiz, Birleşmiş Milletler Teknik Yardım Bürosu ile bu mevzuda bir anlaşma imzalamıştır.

Teknik Yardım Daimî Temsilcisi, memleketimize mütaallik teknik yardım işlerinin mahallinde takip ve tanzimini sağlayacak, teknik yardım taleplerimiz hakkında Birleşmiş Milletler Teşkilâtı ve İhtisas Teşekküllerince istenilecek her türlü munzam malûmatı istihsal ederek Genel Sekreterliğe gönderecek, ilgili resmî makamlarımızla iş birliği yapmak suretiyle icabında bu makamlara kalkınma proje ve plânlarımızın ve bunlara mütallik teknik yardım taleplerimizin birbirlerine nispetle rüçhanlıkları hususunda telkin ve tavsiyelerde bulunacak, teknik yardım için gerek hariçten gönderilecek uzmanların mesailerini murakabe ve gerek uzmanlarla dâhilde çalışacak teknisiyenlerimizin müşterek faaliyetlerini koordine edecektir.

Birleşmiş Milletler Teknik Yardım İdaresini temsil etmek üzere daimî bir mümessilin memleketimize gelmesinde, gerek Birleşmiş Milletler Teknik Yardım Bürosundan vâkı olacak taleplerimizin terصي ve gerek teknik yardıma mütaallik faaliyetlerin tanzim ve koordine edilmesi bakımından faide mülâhaza edilmektedir.

Yukardaki hususları göz önünde bulunduran Cumhuriyet Hükümeti, memleketimize ait teknik yardım daimî temsilcisi izamı hususunda, Hükümetimizle Birleşmiş Milletler Teknik Yardım İdaresi arasında imzalanmış olan Teknik Yardım Ek Anlaşmasının Onanması hakkında hazırladığı ilişik kanun tasarısını Büyük Millet Meclisinin tasdikine arz eder.

Hariciye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Hariciye Encümeni

Esas No. 1/684

Karar No. 29

34 . II . 1954

Yüksek Reisliğe

Türkiye'ye bir Teknik Yardım Daimî Temsilcisi izamı hususunda Türkiye Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Teknik Yardım Bürosu arasında imzalanan Teknik Yardım Ek Anlaşmasının tasdiki hakkında kanun tasarısı Dışişleri Vekâleti temsilcileri hazır oldukları halde incelendi.

Geniş ölçüde yardım talebinde bulunan memleketlere Teknik Yardım Daimî Temsilcisi sıfatıyla bir mümessil gönderilmesi hususunda Birleşmiş Milletler Teknik Yardım İdaresince ittihaz olunan karara uygun olarak memleketimize de bir temsilci gönderilmesi Birleşmiş Milletlerce teklif edilmiş ve bu teklifi uygun gören Hükümetimizle Birleşmiş Milletler Teknik Yardım Bürosu arasında bu mevzuda bir anlaşma imzalanmıştır.

Birleşmiş Milletler Teknik Yardım İdaresini temsil etmek üzere daimî bir mümessilin memleketimize gelmesinde gerek Birleşmiş Milletler Teknik Yardım Bürosundan vâkı olacak taleplerimizin tervici ve gerek teknik yardıma mü-

taallik faaliyetlerin tanzim ve koordine edilmesi bakımından memleketimize çeşitli faydalar temin edecek olan bu anlaşma Komisyonumuzca aynen ve ittifakla kabul edilmiştir.

Umumi Heyetin Yüksek tasviplerine arz olunmak üzere Reisliğe saygı ile sunulur.

Hariciye Encümeni Reis Y.

Mazbata muharriri

Erzurum

B. Dülger

Ankara

S. M. Arsal

Balıkesir

E. Budakoğlu

Hatay

A. Melek

İzmir

C. Baban

Muğla

Z. Mandalıncı

Bu mazbata muharriri

Denizli

A. Çobanoğlu

Ankara

M. F. Fenik

İmzada bulunamadı

Bursa

H. Köymen

İstanbul

N. Tılabar

İmzada bulunamadı

İzmir

O. Kapani

Rize

Z. R. Sporel

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiye'ye bir Teknik Yardım Daimî Temsilcisi izamı hususunda Türkiye Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Teknik Yardım Bürosu arasında imzalanan Teknik Yardım Ek Anlaşmasının tasdiki hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Türkiye'ye bir Teknik Yardım Daimî Temsilcisi izamı hususunda Türkiye Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Teknik Yardım Bürosu arasında 28 Mayıs 1952 de New - York'ta imzalanan Teknik Yardım Ek Anlaşması tasdik edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Başvekil	Devlet Vekili	Devlet Vekili
A. Menderes		C. Yardımcı
Adalet Vekili	Millî Savunma Vekili	
O. Ş. Çiçekdağ	K. Yılmaz	
İçişleri Vekili	Dışişleri Vekili	
E. Menderes	F. Köprülü	
Maliye Vekili	Millî Eğitim Vekili	
H. Polatkan	R. S. Burçak	
Bayındırlık Vekili	Eko. ve Ticaret Vekili	
K. Zeytinoglu	F. Çelikbaş	
Sa. ve So. Y. Vekili	G. ve Tekel Vekili	
Dr. E. H. Üstündağ	E. Kalafat	
Tarım Vekili	Ulaştırma Vekili	
N. Ökmen	Y. Üresin	
Çalışma Vekili	İşletmeler Vekili	
H. Erkmek	S. Yırcak	

TEKNİK YARDIM TEMİNİ HUSUSUNDA TÜRKİYE HÜKÜMETİ İLE TEKNİK YARDIM BÜROSU ÜYELERİ OLAN BİRLEŞMİŞ MİLLETLER, MİLLETLERARASI ÇALIŞMA TEŞKİLÂTI, BİRLEŞMİŞ MİLLETLER GIDA VE TARIM TEŞKİLÂTI, MİLLETLERARASI SİVİL HAVACILIK TEŞKİLÂTI VE DÜNYA SAĞLIK TEŞKİLÂTI ARASINDAKİ ESAS ANLAŞMAYA EK ANLAŞMA

Teknik Yardım Bürosu Başkanı sıfatıyla Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri; (badema «Genel Sekreter» diye anılacaktır). Birleşmiş Milletler, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı, Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Teşkilâtı, Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtı ve Dünya Sağlık Teşkilâtı (badema «Teşkilâtlar» diye anılacaktır) namına hareket etmek suretiyle, Türkiye Hükümeti (badema «Hükümet» diye anılacaktır) ile birlikte, 5 Eylül 1951 tarihinde aralarında imzaladıkları ve hükümleri atıf suretiyle buraya ithal edilen Teknik Yardım Esas Anlaşmasını tatbik etmeyi arzu eylemektedirler.

Bundan dolayı, aşağıda imzaları bulunan usulü dairesinde yetkilendirilmiş temsilcileri vasıtasıyla Hükümet ve Genel Sekreter işbu Ek Anlaşmayı kabul etmişlerdir.

Madde — I.

Temin edilecek Teknik Yardım

1. Genel Sekreter, Esas Anlaşma çerçevesi dâhilinde mümkün olan en kısa zamanda büroyu ve iştirak eden ihtisas teşekküllerini temsil etmek üzere, başlangıçta bir yıl müddetle bir Teknik Yardım Temsilcisi (badema «Temsilci» diye anılacaktır) tâyin edecektir. Temsilci Teşkilâtlar tarafından tâyin edilen eksperlerle sıkı iş birliği halinde çalışacaktır. Temsilcinin vazifeleri şunlardır:

a) Aşağıdaki hususları nazarı itibara almak suretiyle, iştirak eden teşekküllere tevdiî istenilen taleplere nakdî haklarında Hükümete yardım ve tavsiyelerde bulunmak:

(i) Hükümetin umumi ekonomik kalkınma programı ve siyasetine dâhil hususi projelerin nispi müstaceliyeti,

(ii) İştirak eden teşekküllerin teknik yardım kaynakları,

(iii) Memlekette mevcut veya tasarlanmış olan her hangi bir teknik yardım.

b) Vazifelenirildiği memleketin teknik yardım talepleri ve programları hususunda büroya ve iştirak eden teşekküllere tavsiyelerde bulunmak,

c) İştirak eden teşekküller adına Hükümetle teknik yardım anlaşmaları müzakere etmek ve icabında Teknik Yardımın İdaresine mütedair olarak Hükümetle yapılacak diğer müzakerelerde ihtisas teşekküllerine yardım etmek,

d) Memlekette mütevazın ve koordine edilmiş teknik yardım programlarının inkişafını temin etmek maksadıyla iştirak eden muhtelif teşekküllerce temin olunan yardım müessir bir şekilde yapılmasına bu teşekküllerce temin edilen eksperler de mütehassısların faaliyetlerinin şenleştirilmesine yardım etmek ve teşekküllerle eksperlerin memleketteki faaliyetlerinden malûmattar olmak,

e) Teknik yardımın yapılmasını kolaylaştıracak bir koordinasyon mekanizmasının tesisi hususunda Hükümete yardım etmek,

f) Hükümet veya teşekküllerce temin olunan fonlardan eksperlere verilecek tahsisatlar da dâhil olmak üzere talimat mektubunda tasrih edilen idari hizmetleri eksperlerin emrine âmade kılmak;

g) İlgili eksperlerle istişareden sonra, alâkalı teşekküllerce sağlanan tekâmül veya etüd burslarının adaylarını seçmek ve gerekli taleplere nakdî haklarında ilgili Hükümet makamlarına ve ilgili teşekküllere yardım ve tavsiyelerde bulunmak;

h) Teknik Yardıma mütâallik bütün meselelerde Hükümetle Teşkilâtlar arasında en müessir irtibatı tesis etmek ve bunun için eksperlerle Hükümetin muhtelif teknik daireleri arasında doğ-

rudan doğruya temas ve iş birliğini kolaylaştıracak her türlü gayreti sarfetmek.

2. Genişletilmiş Teknik Yardım Programı ile alakalı faaliyetlere taallük eden yukarda mezkûr ödevler Esas Anlaşma hükümlerine ve Teknik Yardım Bürosu kararlarına uygun olarak ifa edilecektir. Bundan ayrı olarak teşekküllerce uygun belâkki edildiği nispette, bu görevler teşekküllerin kendi mütat Teknik Yardım programları çerçevesi dâhilindeki faaliyetlere taallük edebilir ve bu takdirde teşekküllerin bunlarla ilgili kararları tatbik olunur.

3. Vazifesini ifa ederken, temsilci, memlekette kalkınma projelerini tatbik mevkiine koymakla mütevellif salâhiyetli Hükümet daireleriyle ve bunlarla ilgili her hangi bir makamla sıkı bir istişare ve tam bir iş birliği halinde çalışacaktır. Kalkınma plânları ile teklifleri ve memlekette yapılan diğer teknik yardım faaliyetleri de dâhil olmak üzere Teşkilâtları hususi surette ilgilendiren meseleler hakkında Teşkilâtlara rapor verecek ve bunlarla doğrudan doğruya muhabere tesis edecektir.

Temsilci, Teknik Yardım Programının bir bütün olarak tahakkukunda kaydedilen terakkiler hususunda olduğu kadar Teşkilâtları umumi mahiyette ilgilendiren meselelerde de, Teknik Yardım Bürosu Başkanı sıfatıyla Genel Sekretere rapor verecektir.

Madde - II.

Tarafların idari ve malî vecibeleri

1. Teşkilâtlar, Temsilcinin maaş ve geçim tahsisatı ile resmî vazifesine mütaallik olarak Türkiye dışında yapacağı seyahat masraflarını deruhde edeceklerdir.

2. Hükümet aşağıdaki hususları doğrudan doğruya temin edecek veya masraflarını ödiyecektir .

a) Mütat imkân ve vasıtaları muhtevi münasip bürolar, malzeme, teçhizat ve Temsilcinin vazifesi için lüzumlu diğer malzemeler ve ayrıca resmî posta, telgraf ve telefon muhaberatı,

b) Büro hizmetleri ve teknik hususlarda Temsilcinin ihtiyaç göstereceği personel,

c) Temsilciye bir otomobil tahsisi ve Türkiye'de vazifesini ifası sırasında yapacağı resmî seyahatlere ait masraflar,

d) Türkiye'de bulunduğu müddetçe kendisi ile yakın akrabalarının doktor, ilâç ve hastane masrafları.

Yukardaki (a) ve (b) fıkraları mevzuunda belirtmek lâzımdır ki, temin edilecek büro Temsilcinin ihtiyaçlarına cevap verecek derecede olacak ve büronun aynı zamanda, memleketteki teknik yardım faaliyetleri ile ilgili teşekküllerce sağlanacak diğer eksperler için de mahallî bir faaliyet merkezi teşkil etmesi ve onların ihtiyaçlarına cevap vermesi sağlanacaktır.

Yukardaki hükümleri teyiden Hükümetin temsilcisi ile Genel Sekreter bu Ek Anlaşmayı Newyork'ta 28 Mayıs 1952 tarihinde İngilizce iki nüsha halinde imzalamışlardır.

Ek Anlaşma, bu tarihten itibaren meriyete girecektir.

Birleşmiş Milletler, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı, Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Teşkilâtı, Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtı ve Dünya Sağlık Teşkilâtı adına

Türkiye Hükümeti Adına

Selâm Sarper

(Büyükelçi)

A. D. K. Owen

(Teknik Yardım Bürosu Başkanı)